«АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ» АҚ

«Бекітемін»
Оқу-ісі жөніндегі проректордың м.а.
с.ғ.к., профессор
Байсултанова К.Ч.
2026 ж.

«8D023-Тілдер мен әдебиеттер» дайындау бағыты
«8D02321-Аударма ісі» білім беру бағдарламасы бойынша
докторантураға түсу емтихандарының
БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы, 2026

1. Жалпы ережелер

1.1 Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – Үлгілік қағидалар) және «Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ (бұдан әрі – Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ) оқуға қабылдау ережесіне сәйкес құрастырылған.

1.2 Докторантураға түсу емтиханы келесі блоктардан:
1) Оқуға түсушімен Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ емтихан комиссиясы өткізетін әңгімелесуден;
2) Эссе жазудан;
3) Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына жауаптардан тұрады.

1.3 Қорытынды баға эссені бағалау, білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына берілген жауаптар мен әңгімелесу нәтижелерін қосу арқылы қосындысынан алынған балдар жиынтығынан тұрады.

Тест түрлері	Балл
ЖЖОКБҰ-ның емтихан комиссиясы оқуға түсушімен өткізетін әңгімелесу	30
Эссе	20
Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтары	50
Барлығы	100

Докторантураға түсу емтиханына 3 сағат 30 минут (210 минут) беріледі, оның ішінде:
- әңгімелесуге – 20 минут;
- білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарын және эссе жазуға - 190 минут (3 сағат 10 минут).

1.4 Докторантураға білім беру бағдарламаларының тобы бойынша түсу емтихандары келесі мерзімдерде жүзеге асырылады:
1) күнтізбелік жылғы 4 тамыздан 20 тамызға дейін;
2) күнтізбелік жылғы 19 қарашадан 11 желтоқсанға дейін.

1.5 Докторантураға оқуға түсушімен әңгімелесуді Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ «Эссе жазу» және «Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына жауаптар» блоктары бойынша түсу емтихандарын тапсырғанға дейін дербес жүргізеді.

Әңгімелесу оқуға түсушінің кәсіби және жеке қасиеттерін, ғылыми-зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

Әңгімелесу емтихан комиссиясының төрағасы, мүшелері және хатшысы қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

Оқуға түсуші әңгімелесуге келмеген жағдайда 0 балл қойылады, хаттамамен ресімделеді, оған емтихан комиссиясының төрағасы, мүшелері және хатшысы қол қояды.

Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтиханға дайындалуға арналған тақырыптар

1. Аударматану ғылыми пән ретінде: қалыптасуы мен дамуы.
2. Қазіргі ғылыми парадигмадағы аударманың лингвистикалық тұжырымдамалары.
3. Барабарлық пен баламалылық аударманың лингвистикалық теориясының негізгі категориялары ретінде.
4. Цифрлық медиадағы мультимодальдылық және аударма.
5. Функционалдық тәсіл аударманың әдіснамалық негізі ретінде.
6. Аударматанудағы әлеуметтік-мәдени парадигма.
7. Аудармадағы лингвомәдениеттанымдық тәсіл.
8. Мәдениетаралық коммуникация контексіндегі аударма.
9. Көркем мәтінді аударудағы мәдени-ұлттық ерекшелігі бар элементтерді репрезентациялау стратегиялары.
10. Аударма нормасы және аударматанудағы дескриптивтік тәсіл.
11. Аударма теориясы мен практикасындағы дискурстық тәсіл.
12. Аударматанулық зерттеулердегі лингвостилистикалық талдау.
13. Қазіргі филологиялық парадигмадағы көркем аударма.
14. Баламасыз лексиканы аудару: мәселелері мен стратегиялары.
15. Интерференция аударма теориясы мен практикасының мәселесі ретінде.
16. Әртүрлі стильдер мен жанрлардағы мәтіндерді аударудың ерекшеліктері.
17. Аударманы оқытудың лингводидактикалық негіздері.
18. Жасанды интеллект көмегімен жүзеге асырылатын аударма жағдайындағы постредакциялау.
19. Ауызша аударма саласындағы заманауи зерттеу бағыттары.
20. Цифрлық коммуникация жағдайындағы аудармашының этикасы мен жауапкершілігі.
21. Аударматанудың заманауи зерттеу парадигмалары.
22. Жасанды интеллектіні аударма практикасына енгізу.
23. Жаһандық коммуникация контексіндегі локализация және мәдени бейімдеу.
24. Аударма әмбебаптары және аударманың корпустық зерттеулері.
25. Жаһандану жағдайындағы аударма: тілдер мен мәдени кодтардың гибридтенуі.

Эссе тақырыптарының үлгілік тізімі

1. Аударма теориясының қалыптасуы: алғышарттары мен ғылыми негіздері.
2. Қазіргі аударматанудағы коммуникативтік тәсіл.
3. Аударманың трансформациясындағы жаһандану мен мультикультурализм.
4. Көркем мәтін аудармасындағы ұлттық бірегейлік.
5. Аударма лық интерпретациядағы дискурстық-прагматикалық талдау.
6. Тіларалық интерференция аударма мәселесі ретінде.
7. Аудармадағы лингвоэтностық кедергілер және оларды еңсеру жолдары.
8. Аударманы оқытудағы түпнұсқа тіл мен аударма тілінің грамматикалық асимметриясы.
9. Әртүрлі функционалдық стильдердегі мәтіндерді аудару.
10. Аударма және идеология: аударма қызметінің манипуляциялық аспектілері.
11. Медиааударма: қалыптасуы және қазіргі даму перспективалары.
12. Мультимодальды коммуникация жағдайындағы локализация.
13. Транскреация мәдени бейімдеу стратегиясы ретінде.
14. Технология арқылы жүзеге асырылатын ауызша аударма: мәселелері мен перспективалары.
15. Аударма үдерісін зерттеудің заманауи әдістері.
16. Синхронды аударманың психолингвистикалық негіздері.
17. Концепт аударматанудағы лингвомәдени талдаудың бірлігі ретінде.
18. Көркем мәтіндегі метафора мен бейнелілікті аудару: когнитивтік және мәдени аспектілер.
19. Аудармадағы жасанды интеллект: мүмкіндіктері мен шектеулері.
20. Ауызша аудармадағы контекст пен дискурстың рөлі: лингвистикалық баламалылықтан коммуникативтік динамикаға дейін.

Пайдаланылған әдеиеттер тізімі

1. Алдабергенова А. А. Функциональные и лингвокультурологические аспекты перевода литературы абсурда: на материале переводов романа Дж. Хеллера «Catch-22» : дис. ... д-ра философии (PhD). – Алматы : КазУМОиМЯ им. Абылай хана, 2022. – 155 с.
2. Baker M., Saldanha G. (eds.). Routledge Encyclopedia of Translation Studies. – 3rd ed. – London ; New York : Routledge, 2023. – 724 p.
3. Bassnett S. Translation Studies. – Revised ed. – London ; New York : Routledge, 2022.
4. Braun S., Davitti E. (eds.). The Routledge Handbook of Translation and Interpreting Research Methods. – London ; New York : Routledge, 2023.
5. Burkitbayeva Zh. M. The Problem of Overcoming Kazakh Non-Equivalence in Literary Translation: A Review of Research and Approaches // Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series. – 2025. – Vol. 153, No. 4. – P. 268–278. – DOI: 10.32523/2616-678X-2025-153-4-268-278.

6. Desjardins R., Larsonneur C., Lacour P. (eds.). When Translation Goes Digital: Case Studies and Critical Reflections. – Cham : Palgrave Macmillan, 2021.
7. Federici F. M., O'Brien S. (eds.). The Routledge Handbook of Translation and Globalization. – London ; New York : Routledge, 2021.
8. Gambier Y., van Doorslaer L. (eds.). Handbook of Translation Studies. – Vols. 5–6. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2021–2024.
9. Gile D. Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2022.
10. Жумабекова А. К. Қазіргі аударматану : учебник. – Алматы : Lantar Books, 2023. – 425 с.
11. House J. Translation: The Basics. – 2nd ed. – London ; New York : Routledge, 2024.
12. Islam A. Conveying Linguistic Interference in American Multicultural Literature Translation // Eurasian Journal of Philology: Science and Education. – 2024. – Vol. 196, No. 4. – DOI: 10.26577/EJPh.2024.v196.i4.ph5.
13. Islam A. The Linguacultural Speech Patterns of the Marvel Universe Characters (MCU) and Translation Issues // Forum for Linguistic Studies. – 2025. – Vol. 7, No. 8. – DOI: 10.30564/fls.v7i8.10614.
14. Islam A., Kozhbayeva G. K. Linguacultural Dimensions in the Translation of Khaled Hosseini's Narratives // Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series. – 2025. – Vol. 150, No. 1. – P. 224–233. – DOI: 10.32523/2616-678X-2025-150-1-224-233.
15. Islam A., Yerlan A. Translating Culture-Specific Words from English into Kazakh: A Case of Charlotte Brontë's Jane Eyre // Материалы Международной научно-практической конференции. – Кокшетау, 2025. – С. 344–350.
16. Karibayeva A., Karyukin V., Turgynbayeva A., Turarbek A. The Translation Quality Problems of Machine Translation Systems for the Kazakh Language // Journal of Mathematics, Mechanics and Computer Science. – 2021. – Vol. 111, No. 3. – P. 114–123. – DOI: 10.26577/JMMCS.2021.v111.i3.11.
17. Казыбек Г. К. Переводоведение в независимом Казахстане // Eurasian Journal of Philology: Science and Education. – 2021. – Т. 184, № 4. – С. 250–260. – DOI: 10.26577/EJPh.2021.v184.i4.ph21.
18. Кожбаева Г. К. Лингвокультурологический аспект перевода американской мультикультурной литературы с английского на русский язык : дис. ... д-ра философии (PhD). – Алматы : КазУМОиМЯ им. Абылай хана, 2024. – 190 л.
19. Курманбекова В. А. Способы перевода лингвокультурного концепта «жизнь» с корейского на русский язык (на материале художественного произведения «Верная Чхунхян») : дис. ... д-ра философии (PhD). – Алматы : КазУМОиМЯ им. Абылай хана, 2024. – 152 л.
20. Mingazova L. И., Orazova Б. Ө. Көркем аударманың теориялық мәселелері // Bulletin of the Karaganda University. Philology Series. – 2024. – № 1(113). – Б. 137–145. – DOI: 10.31489/2024ph1/137-145.
21. Munday J., Ramos Pinto S., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. – 5th ed. – London ; New York : Routledge, 2022. – 324 p.

22. Pérez-González L. (ed.). The Routledge Handbook of Audiovisual Translation. – London ; New York : Routledge, 2022.
23. Pöchhacker F. Introducing Interpreting Studies. – 3rd ed. – London ; New York : Routledge, 2022.
24. Pym A. Exploring Translation Theories. – 3rd ed. – London ; New York : Routledge, 2023. – 256 p.
25. Rakhimova D., Karibayeva A., Turarbek A. The Task of Post-Editing Machine Translation for the Low-Resource Language // Applied Sciences. – 2024. – Vol. 14, No. 2. – Art. 486. – DOI: 10.3390/app14020486.
26. Setton R., Dawrant A. Conference Interpreting: A Trainer's Guide. – Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2023.
27. Tymoczko M. Enlarging Translation, Empowering Translators. – London ; New York : Routledge, 2021.
28. Venuti L. (ed.). The Translation Studies Reader. – 5th ed. – London ; New York : Routledge, 2023.
29. Xu S., Su Y., Liu K. Integrating AI for Enhanced Feedback in Translation Revision // arXiv. – 2024. https://doi.org/10.48550/arXiv.2410.08581
30. Zhabayeva S. Semantics and Pragmatics of Realia in the Original and Translation of Abai Kunanbayev's "Book of Words" into English // Turkic Studies Journal. – 2023. – Vol. 5, No. 4. – P. 52–62. – DOI: 10.32523/2664-5157-2023-4-52-62